

ПРЕДСТАВЯНЕ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА ПО СВЕТА - ПЕРСПЕКТИВА ЗА РАЗВИТИЕ

Приветствам инициативата на Президента Росен Плевнелиев да се обърне към младите хора на България за участието им в „Младежка визия за развитието на България“. По темата „Представяне на българската култура по света - перспектива за развитие“ моето мнение е в няколко посоки.

Тъй като българската култура, според мен, има ярки отличаващи я от другите страни характеристики, този факт трябва да се използва в две направления:

Първо - заедно с утвърдените вече културни образци (Панагюрското златно съкровище, Рогозенското съкровище, Варненския некропол, Рилския манастир, Долината на тракийските царе и т.н.) да се изтъкват и популяризират малкоизвестни, но значими археологически и исторически центрове на България като например: Скалните светилища в Източните и Западните Родопи, датирани от 7-6 хиляди години преди новата ера, неолитните жилища в Стара Загора (най-добре запазените неолитни жилища в Европа), Караново, Градещница, Великотърновските манастири и Арбанаси, автентичният български фолклор, съхранен в огромна палитра от различни изкуства по цялата страна, както и в народните занаяти.

Второ – Съществено е не само изобразяването и интерпретирането по съвременен начин и със съвременни форми на значимото в българската култура, но и създаването на условия това значимо да има материална и духовна възвръщаемост. Ако не се цели и осъществява именно процесът на възвръщаемост, представянето на българската култура ще бъде само един хубав знак за страната ни.

Как, според мен, може да се реализира тази възвръщаемост? Успоредно с популяризирането на културните традиции (материално и нематериално наследство, изключително ценни археологични и исторически паметници на културите по нашите земи, природните дадености, песенното изкуство, изобразителното изкуство и др.) да се свързва всичко с реалното привличане на чуждестранни посетители и участници в културния процес на България, както и с привличането на чуждестранни инвестиции. Ценно е една част от чужденците, посещаващи страната, ни да не бъдат просто свидетели и публика на културата и самобитността ни, а да бъдат превърнати, да бъдат провокирани да станат участници, да взаимодействат. Популяризирането и разпространението на българската духовност и уникалност може да бъде постигнато най-успешно посредством различните разновидности на аудиовизуални изкуства – филми, телевизионни програми, клипове, както и всички форми в интернет. Любопитни факти и привлекателно-забавни форми могат да се съчетават, както със строгите научни публикации така и с директната информация. Съвременният човек (обикновеният турист, който има вече все по-голяма възможност да пътува по света) е пренатоварен с информация. Обаче 90% от вниманието му се приковава от любопитното, от

полезното лично за него и от познавателното.

В този ред на мисли от ключова важност е организирането на фестивали – с международно участие, както и само български, а също така осъществяването на симпозиуми, конференции, дискусии, семинари. Темите на фестивалите и форумите могат да бъдат най-различни, но целта винаги трябва да бъде утвърждаване на българското начало, културната традиция и творческото умение на българина. Необходимо е културните прояви с дългосрочно или епизодично реализиране да бъдат съчетавани и да фокусират вниманието на чужденците в другите привлекателности на България: природна красота, минерални води, стопански дейности (розобер, производство на розово масло, направа на оригинално българско кисело мляко, народни занаяти, християнски празници и празници на другите вероизповедания в страната т.н.).

Друг приоритет несъмнено е да се насочва популяризиране на българската култура по света в райони, където има масово присъствие на българи - емигранти. Контактът с нашите сънародници превръща разпространяването и рекламирането на българската култура по най-естествен и ефикасен начин. Така ще бъде постигнато утвърждаване и разгласяване на българската духовност и традиции зад пределите на страната по естествен начин, а от там и спомагане сплотяването на българските общности в чужбина.

От първостепенна важност е намесата на държавата в активизиране и подпомагане на творческите съюзи и сдружения с културно направление, тъй като те съхраняват и подхранват българската национална идентичност. Могат да бъдат използвани техните вече създадени контакти, за да се насърчава прякото участие на български културни дейатели и творци в европейски и световни форуми и събития.

В качеството си на завършил филмова и телевизионна режисура в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ бих желал да се спра на българското киноизкуството и филмово производство като най-активно средство за представяне на българската култура по света.

Използвайки само като пример феномена „игрални сериали“, превърнал този род дейност в печеливша индустрия, бих желал да подчертая следното: кинопотенциалът на България е значителен. Той може да се използва, както за документално, така и за игрално кино, но като се отърси от негативизма и влиянието на чужди образци (главно с насилие и краен натурализъм). Чувството за хумор е характерно за българина, базирано и в цялото народно творчество. Това дава основание да се концентрира вниманието върху хумористични игрални филми, с комедийна насоченост. Да се търсят общочовешки морални и естетически проблеми, но решени в българската народопсихология и традиция.

От голямо значение е създаването на условия за копродукции на територията на европейската общност, използване на културната и духовна близост на балканските страни.

Набелязването на програма, свързана с визуалното представяне на българската култура по света, според мен, е от първостепенна необходимост. Да се използват всички съвременни технологии и традиционни средства (интернет, телевизия, киноразпространение, участие в европейски и световни кинофестивали и други инициативи). Само така можем да бъдем „Единни в многообразието“.

София 2012г.

Анастас Джидров - абсолвент в магистърска степен – Мениджмънт в екранните изкуства – НАТФИЗ
„Кръстьо Сарафов“